

VIATGE A ITÀLIA PER CONÈIXER
I APROFUNDIR EN L'EXPERIÈNCIA
EDUCATIVA 0/6 DE REGGIO EMILIA

28/29/30
D'ABRIL
DE 2025

R ● S
S E N
S A T

VIATGE
PEDAGÒGIC
A REGGIO
EMILIA
BRESCELLO
GUASTALLA
CORREGGIO

PRESENTACIÓ DEL VIATGE PEDAGÒGIC

L'experiència educativa de Reggio Emilia: un referent internacional

L'experiència de les escoles de 0 a 6 anys de la ciutat de Reggio Emilia va començar a desenvolupar-se fa més de seixanta anys, i s'ha convertit progressivament en un referent internacional en l'educació de la primera infància.

Per entendre-ho millor, s'han d'esmentar els aspectes més rellevants que caracteritzen la seva identitat, que al llarg dels anys s'han difós per tota la província i també a moltes parts del nord d'Itàlia, i han contribuït a crear una cultura educativa capaç de donar vida a experiències reals.

En primer lloc, el reconeixement de la identitat de la infància: l'infant es considera un ésser capaç i competent des del començament de la vida, un ésser que té idees i pensaments, un ésser que constantment viu en relació i interactua amb el món físic i la realitat humana i cultural, per descobrir i construir activament els seus propis significats.

En segon lloc, la importància que s'atribueix a la dimensió relacional i grupal com a base de tot procés de desenvolupament humà, tant des del punt de vista socioafectiu com cognitiu; coherentment amb el plantejament socioconstructivista, que avui en dia és una de les referències culturals més encertades en l'àmbit internacional. I també coincident amb les troballes més recents de les neurociències.

En tercer lloc, la rotunda afirmació de la identitat pròpia d'educació infantil, que en

cap cas no es considera una etapa de (suposada) preparació per a la primària. En aquest sentit, no hi ha expectatives, ni per part de la societat ni per part de les famílies, que durant aquesta etapa s'avanci l'aprenentatge formalitzat d'habilitats com l'escriptura, la lectura o les operacions matemàtiques bàsiques.

Més aviat es valora el desenvolupament del pensament creatiu i el protagonisme actiu de cada infant en els processos de construcció del propi aprenentatge, procurant que es pugui desenvolupar en contextos reals i significatius.

Perquè tots aquests valors es converteixin en realitat, s'han adoptat mesures d'organització adequades i coherents.

En aquest sentit, s'ha d'esmentar la importància de l'espai educatiu, tant pel que fa a la seva identitat i les oportunitats que proporciona com amb relació a les seves dimensions (molt diferents de les que se solen trobar a les escoles d'aquí).

També cal considerar que l'estructura dels temps de vida és oberta, flexible i caracteritzada per la total absència de fragmentació horària.

La ràtio és molt més favorable que la d'Espanya, encara que en cap cas no s'entén com el nombre de nens i nenes que corresponen a un adult que treballa sol, sinó més aviat com el nombre d'adults que treballen conjuntament amb un grup de nens i nenes. Per tant, la «parella educativa» és la condició normal que es troba a totes les escoles.

Objectius del viatge

L'Associació de Mestres Rosa Sensat proposa a les seves associades i associats aquest viatge pedagògic com una oportunitat per viure una experiència educativa única, entrant directament en la vida quotidiana que caracteritza el dia a dia de les escoles que es visitaran, per comprendre'n en profunditat la identitat i els significats.

No és un viatge apte per a qui es limita a mirar la superfície o les aparences del que troba; més aviat pot ser una ocasió important per a les persones que volen reflexionar de debò sobre l'essència de la vida a l'escola i aprofundir en els significats dels processos educatius que s'hi poden desenvolupar.

Per això, en tot moment l'acompanyant (Gino Ferri) actuarà de mediador cultural, constantment aprofundint i connectant allò que s'anirà trobant amb el context escolar actual de Catalunya (i també en l'àmbit Estatal).

D'aquesta manera, es vol evitar que les persones participants percebin allò que aniran coneixent com a massa llunyà i diferent del que viuen diàriament.

El propòsit és permetre que cada participant arribi a comprendre els significats generals que orienten l'experiència educativa de Reggio Emilia, i després comenci a imaginar com interpretar aquests estímuls en la seva pròpia realitat.

Detalls del viatge

El viatge està dissenyat i organitzat íntegrament per l'Associació de Mestres Rosa Sensat.

Està destinat exclusivament a persones sòcies i professionals que treballin al col·lectiu d'escoles i universitats amigues.

Qualsevol persona que no formi part d'aquests col·lectius i hi estigui interessada, **pot associar-se a través de la pàgina web.**

L'experiència aposta per una atenció personalitzada en petit grup i inclou una persona acompanyant que exerceix de mediadora cultural i traductora al català i/o castellà. Així que les places són limitades.

El viatge certifica l'acreditació de 30 hores formatives per part del Departament d'Educació.

A més, també s'inclouen totes les visites i els desplaçaments dels itineraris detallats en el programa. El transport fins a Itàlia, l'allotjament i les dietes van a càrrec de cada persona.

Preu per a socis: 345 €

Preu per a professionals d'escoles i universitats amigues: 390 €

Per a dubtes podeu escriure a viatges@rosasensat.org

PROGRAMA

DILLUNS 28 D'ABRIL DEL 2025

El primer dia el passarem al Centre Internacional Loris Malaguzzi.

Al matí, de les 10:00 a les 13:00 hores, una de les pedagogistes de la Fundació Reggio Children-Centre Internacional Loris Malaguzzi ens farà una xerrada introductòria:

«La història, els valors i les organitzacions del Reggio Emilia Approach a l'educació de la infància».

Gino Ferri farà de traductor i mediador cultural.

Des de les 13:00 hi haurà un temps de lliure disposició perquè les persones puguin dinar (al Centre hi ha una cafeteria i també un restaurant).

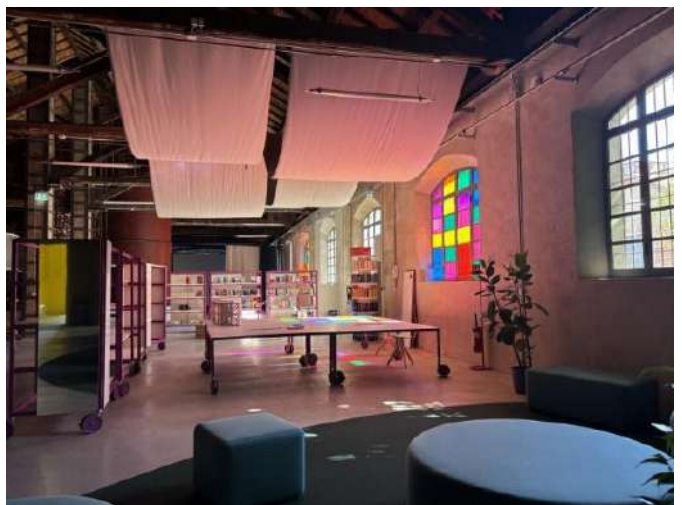
A la tarda, a partir de les 14:00/14:30, visitarem junts el Centre, els seus atelers i les exposicions presents, acompanyats per Gino Ferri i Mara Davoli, i aprofitarem l'ocasió per dialogar i reflexionar junts a partir del que anirem trobant.

Si tenim temps, i si és possible, cap al final de la tarda visitarem les instal·lacions del Centre Caffarri, on hi ha:

- ReMida, el centre de reciclatge que des de fa més de 25 anys proporciona a les escoles i altres agències educatives de la ciutat materials reciclats i, sobretot, oportunitats formatives respecte als seus possibles usos creatius.
- L'Atelier Scintillae, en què materials estructurats com els LEGOs troben materials totalment inespecífics i naturals per permetre processos de creació originals.

**CENTRO
INTERNAZIONALE
LORIS MALAGUZZI**

DIMARTS 29 D'ABRIL DEL 2025

El segon dia el dedicarem a visitar escoles: una de 3 a 6 anys al matí i una altra de 0 a 3 anys a la tarda. Durant tot el dia ens acompanyaran Gino Ferri i Mara Davoli. Gino Ferri s'encarregarà també de la traducció i la mediació cultural.

Més detalladament, al matí anirem amb autobús a Brescello, una petita ciutat de la província de Reggio Emilia ubicada molt a prop del riu Po, el més llarg d'Itàlia, per visitar la Scuola dell'Infanzia Soliani-Scutellari.

Estarem a l'escola durant el matí, compartint la vida quotidiana amb els infants de 3 a 6 anys, i també amb les mestres i la resta de personal educatiu. Abans d'acabar la visita tindrem un temps de diàleg i de trobada amb la coordinadora pedagògica de l'escola, que contestarà totes les nostres preguntes.

Dinarem junts en un restaurant de la ciutat (el dinar està inclòs), i en acabar el dinar la coordinadora pedagògica de l'escola ens farà una xerrada sobre «Educació a la natura», fent referència a les múltiples experiències de l'escola en aquest àmbit, ja que ha estat pionera a l'hora d'aprofitar les oportunitats que ofereix l'entorn natural on està ubicada.

Després de la xerrada anirem en autobús a Guastalla, una altra ciutat de la província de Reggio Emilia, per visitar el Nido Iride, escola de 0/3 que, com es veu a les fotos de baix, té una estructura arquitectònica molt peculiar.

La visita serà sense infants, òbviament, per no interferir en els seus ritmes de vida.

DIMECRES 30 D'ABRIL DE 2025

El tercer i últim dia també el dedicarem a visitar una escola de 3 a 6 anys al matí, la Scuola dell'Infanzia Ghidoni-Mandriolo de Correggio, ciutat de la província de Reggio Emilia ubicada a uns 25 km del centre de Reggio.

Aquest dia també compartirem el temps quotidià amb nens, nenes, mestres i altre personal educatiu. Com el dia anterior, abans d'acabar la visita tindrem un temps de diàleg i de trobada amb la coordinadora pedagògica i l'*atelierista* de l'escola, que contestaran totes les nostres preguntes.

Després d'acabar la visita hi haurà un temps per dinar a la ciutat (el dinar no està inclòs), i a la tarda la coordinadora pedagògica de les escoles de Correggio ens farà una xerrada sobre l'experiència educativa ciutadana i les seves peculiaritats.

El viatge acabarà amb un moment final de trobada, diàleg i reflexió conjunta amb Gino Ferri i Mara Davoli, que tindrà lloc a un local de la ciutat on també serà possible prendre un aperitiu i unes copes per celebrar de la millor manera l'experiència que haurem viscut.

BREU BIOGRAFIA DELS ACOMPANYANTS

GINO FERRI

Llicenciat en Ciències de l'Educació a la Universitat de Mòdena i Reggio (Itàlia), fa més de 35 anys que treballa en l'àmbit educatiu. En el passat (entre 1986 i 1994 i entre 2004 i 2015) ha treballat com a mestre a les escoles infantils públiques de Reggio Emilia, i també al Centre de Documentació i Investigació Educativa (1994-1998) com a formador i fent publicacions sobre educació. Des de fa més de 25 anys s'ocupa de la formació de mestres a Itàlia, Europa i l'Amèrica del Sud.

Actualment exerceix de formador i assessor educatiu a Espanya, per compte propi i també en col·laboració amb diverses entitats (Rosa Sensat, CIFE de la UVic i diversos centres de recursos

pedagògics a Catalunya, Moviment de Renovació Pedagògica de Castelló, Associació Tardes Pedagògiques d'Alacant i Associació Descubrim Junts al País Valencià, etc.).

És autor de nombrosos articles sobre temes educatius publicats en diferents mitjans de comunicació, i dels llibres:

- *I ara què? Escrits d'un inconformista pedagògic*, publicat el juny de 2019 per Rosa Sensat a Barcelona. L'edició en castellà (que porta el títol *¿Y ahora qué? Escritos de un inconformista pedagógico*) va aparèixer el desembre de 2020, publicada per Octaedro/Rosa Sensat.
- *Més enllà de la «lectoescriptura» a l'educació infantil*, també publicat per Rosa Sensat el maig de 2024.

MARA DAVOLI

Després d'acabar els seus estudis en l'àmbit artístic, va treballar com a atelierista a l'experiència educativa de Reggio Emilia del 1973 al 2007. Durant la seva llarga trajectòria professional en aquesta experiència es va ocupar també de la creació de l'exposició «Els cent llenguatges dels infants», que des de 1986 ha anat viatjant pel món ensenyant l'enorme potencial de la infància. Des de fa 40 anys s'ocupa de la formació en relació amb la cultura de l'atelier en diferents contextos, tant a Itàlia com a Europa,

l'Amèrica del Sud, els Estats Units i el Japó.

A partir del 2005 té una relació molt forta amb Catalunya i Espanya, on fa formacions en col·laboració amb diverses associacions i entitats.

Actualment també és col·laboradora de la Fundació Centre Internacional Loris Malaguzzi per al desenvolupament de diferents projectes de recerca.

És autora d'articles que enfoquen el significat de l'art i de la creativitat des d'una perspectiva educativa, tots publicats a la revista *Infància* de Rosa Sensat a Barcelona.

Resum del programa

Primer dia: **Centre Internacional Loris Malaguzzi a Reggio Emilia**

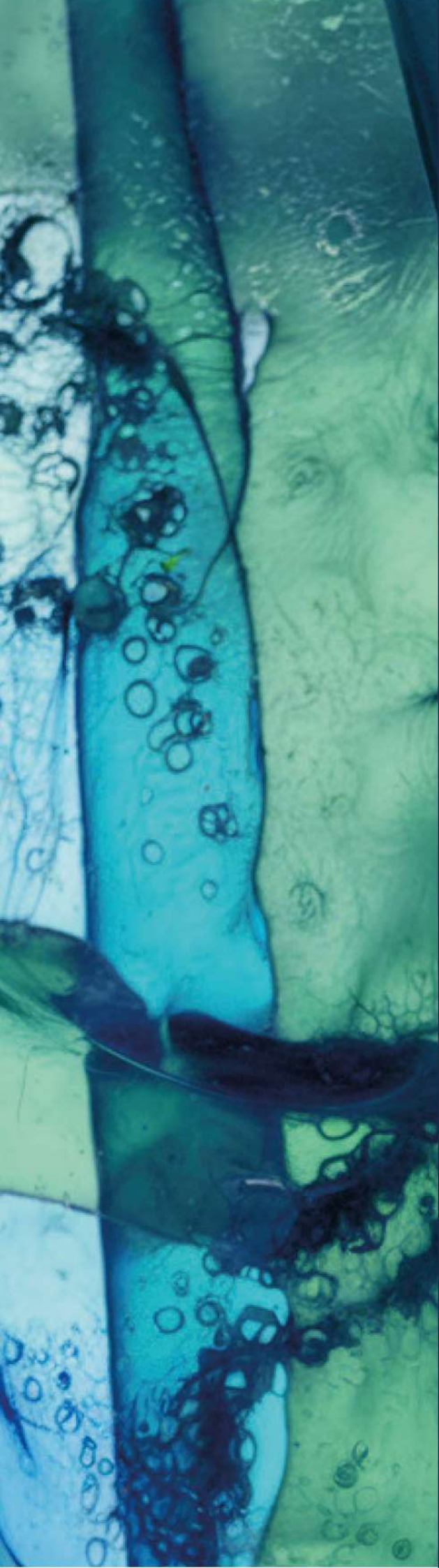
Data	Franja	Activitat	Acompanyants
Dilluns 28 d'abril del 2025	Matí (9:00 – 10:00)	Trobada de les persones participants a l'entrada del Centre Internacional	<i>Gino Ferri i Mara Davoli</i>
	Matí (10:00 – 13:00)	Xerrada introductòria: « <i>La història, els valors i les organitzacions del Reggio Emilia Approach a l'educació de la infància</i> »	Pedagogista de la Fundació Reggio Children-Centre Internacional Loris Malaguzzi <i>Gino Ferri</i> (traducció i mediació cultural)
	Migdia (12:30 – 14:30)	Dinar lliure al Centre Internacional	
	Tarda (des de les 14:00/14:30)	Visita acompanyada i dialogada al Centre Internacional	<i>Gino Ferri i Mara Davoli</i>
	Tarda (des de les 16:30)	Possible visita acompanyada al Centre Caffarri (ReMida, Centre de Reciclatge Creatiu i Atelier Scintillae)	<i>Gino Ferri i Mara Davoli</i>

Segon dia: Ciutats de Brescello i Guastalla, a la província de Reggio Emilia

Data	Franja	Activitat	Acompanyants
Dimarts 29 d'abril del 2025	Matí (8:00)	Trobada (en un lloc que es comunicarà el dia abans) i viatge en autobús a Brescello	<i>Mara Davoli</i>
	Matí (9:30 – 12:30)	Visita a l'Escola Soliani-Scutellari de Brescello (3/6)	<i>Alessandra Ferrari</i> (pedagogista escola 3/6 de Brescello)
	Migdia (12:30 – 14:30)	Dinar en restaurant (inclòs en el programa del viatge)	
	Tarda (14:30 – 16:30)	Xerrada de la pedagoga de l'escola: «Educató en la natura»	<i>Gino Ferri</i> (traducció i mediació cultural)
	Tarda (16:30 – 17:00)	Trasllat en autobús a Guastalla	<i>Mara Davoli</i>
	Tarda (17:00 – 18:30)	Visita al Nido Iride de Guastalla (0/3 – sense infants)	Coordinadora visites escola 0/3 de Guastalla <i>Gino Ferri</i> (traducció i mediació cultural)
	Tarda (des de les 18:30)	Aperitiu en una bodega de la zona.	
	Tarda (des de les 19:30)	Tornada a Reggio Emilia en autobús	<i>Mara Davoli</i>

Terçer dia: **Ciutat de Correggio, a la província de Reggio Emilia**

Data	Franja	Activitat	Acompanyants
Dimecres 30 d'abril del 2025	Matí (8:00)	Trobada (en un lloc que es comunicarà el dia abans) i viatge en autobús a Correggio	<i>Mara Davoli</i>
	Matí (9:30 – 12:30)	Visita a l'escola Ghidoni-Mandriolo de Correggio (3/6)	<i>Cristina Gilioli</i> Pedagogista escola
	Migdia (12:30 – 14:00)	Dinar lliure per la ciutat de Correggio	<i>Sara Girolimetti</i> Atelierista escola
	Tarda (14:00 – 16:00)	Trobada amb la pedagoga i coordinadora de les institucions educatives de la ciutat de Correggio	<i>Gino Ferri</i> (traducció i mediació cultural) <i>Mara Davoli</i>
	Tarda (des de les 16:30)	Tornada a Reggio Emilia en autobús	<i>Mara Davoli</i>
	Tarda (18:00 – 20:00)	Trobada final de debat i reflexió sobre el viatge. A continuació: aperitiu i copes	<i>Gino Ferri i Mara Davoli</i>

R ● S A
S E N
S A T